Toimintakertomus
Tilinpäätös
Tilintarkastus-kertomus

KPMG Oy Ab
2015–2016

KPMG.fi

Sisällys

3 Toimintakertomus

7 Tilinpäätös

7 Konsernin tuloslaskelma

8 Konsernin tase

9 Konsernin rahoituslaskelma

10 Emoyhtiön tuloslaskelma

11 Emoyhtiön tase

12 Emoyhtiön rahoituslaskelma

13 Tilinpäätöksen liitetiedot

22 Tilintarkastuskertomus

KPMG

Toimintakertomus
tilikaudelta 1.10.2015–30.9.2016

Toimintaympäristö ja toiminta tilikaudella.

Tilikausi oli konsernin 90. toimintavuosi. Konsernin ydinpalvelut tilikaudella koostuivat edellisten vuosien tapaan tilintarkastus-, vero- ja laki- sekä neuvontapalveluista. Asiantuntijamme palvelevat asiakkaitamme näillä osaamisalueilla sekä paikallisesti että kansainvälisesti yhteistyössä kattavan maailmanlaajuisen KPMG-verkoston kanssa. KPMG:n palveluksessa on 189 000 asiantuntijaa 152 maassa ympäri maailmaa.

Suomen taloudellinen kehitys oli tilikaudella heikkoa ja talouden vaatimattomat kasvunäkymät leimasivat yritysten päätöksentekoa. Tästä huolimatta onnistuimme kasvattamaan liikevaihtoamme kaikilla palvelualueillamme.

Tilintarkastuksen kilpailutukset niin listayhtiöiden kuin muidenkin yhtiöiden ja organisaatioiden osalta jatkuivat edellisten vuosien tapaan vilkkaana. Pärjäsimme kilpailutuksissa hyvin ja pidimme mm. ykköspaikkamme Suomen Top 100 -yritysten tilintarkastuksessa. Kokonaisuutena tilintarkastuspalvelumme jatkoivat kannattavaa kasvuaan.

Vero- ja lakipalveluiden liikevaihto kasvoi tilikaudella 30 %. Voimakkainta kasvu oli erilaisissa veropalveluiden ulkoistuksissa sekä lakipalveluissa. International Tax Review -julkaisun keväällä 2016 tekemässä selvityksessä KPMG:n veropalvelut arvioitiin jälleen kerran Suomen parhaimmaksi, jo kahdennentoista kerran peräkkäin.

Neuvontapalveluiden liikevaihto kasvoi erityisesti tietohallinnon neuvontapalveluissa, tietoturvapalveluissa sekä identiteetin- ja pääsynhallintaan liittyvissä palveluissa.

Toimialakohtaisessa tarkastelussa voimakkainta kasvu oli teollisuudessa sekä kiinteistöt ja rakentaminen -toimialalla. Maantieteellisesti tarkasteltuna kasvu jakaantui tasaisesti eri toiminta-alueillemme, joskin se oli erityisen nopeaa Pohjois-Suomessa.

Pitkäaikainen jo vuodesta 2003 alkanut yhteistyö Ateneumin taidemuseon kanssa jatkui. Tilikauden aikana olimme pääyhteistyökumppanina Henri Cartier-Bresson, Auguste Rodin ja Alice Neel -näyttelyissä talvella ja kesällä 2016 sekä Suomen taiteen tarina -näyttelyssä. Myös pitkä yhteistyömme entisen alpinisti Tanja Poutiaisen kanssa jatkui edelleen kevääseen 2016 asti hänen toimiessaan opintojensa ohella KPMG:n Sports Advisory -ryhmän erityisasiantuntijana. Lopputilikauden yhteistyö on ollut tauolla Tanja Poutiaisen äitiysvapaasta johtuen.

90-vuotisjuhlamme kunniaksi järjestimme keväällä henkilöstölle oman näytöksen Oopperan kummitus -esityksestä Suomen Kansallisoopperassa.

Liikevaihto, tuloskehitys ja investoinnit

Konsernin liikevaihto, 120,1 milj. euroa, kasvoi 12,1 % edellisestä tilikaudesta. Tilintarkastuksen liikevaihto kasvoi 4,1 %, vero- ja lakipalveluidemme 30,2 % ja neuvontapalveluidemme 10,2 %. Konsernin liikevoitto oli 9,6 milj. euroa eli 8,0 % liikevaihdosta, kun se edellisellä tilikaudella oli 7,7 %. Myös sijoitetun pääoman tuotto parani edellisestä vuodesta.

Konsernin nettoinvestoinnit olivat tilikaudella 1,0 milj. euroa ja likviditeettitilanne pysyi hyvänä. ▶

Konserni

	Tilikausi 2015–2016	Tilikausi 2014–2015	Tilikausi 2013–2014
Liikevaihto milj. €	120,1	107,1	98,7
-muutos%	12,1 %	8,4 %	5,7 %
Liikevoitto milj. €	9,6	8,2	8,8
-%:a liikevaihdosta	8,0 %	7,7 %	8,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	39,8 %	35,0 %	43,2 %
Omavaraisuusaste	37,1 %	38,7 %	44,6 %

Konsernirakenne

KPMG Oy Ab toimii emoyhtiönä konsernissa, johon kuuluvat liiketoimintaa harjoittavat Trusteq Oy, KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja KPMG IT Sertifiointi Oy sekä eräät liiketoimintaa harjoittamattomat yhtiöt. Tilikauden aikana Teleware Oy sulautettiin Trusteq Oy:öön.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida toimintaan liittyvät merkittävimmät riskit, rajoittaa ne yhteisesti hyväksytylle tasolle sekä valvoa riskienhallinnan toteutumista. KPMG:n globaali organisaatio on määritellyt maailmanlaajuisesti noudatettavat riskienhallinnan periaatteet. Näillä hallitaan lähinnä ammatilliseen toimintaan, riippumattomuuteen ja tietoturvaan sisältyviä riskejä sekä määritellään parhaita toimintatapoja.

Hallitus vahvistaa konsernin riskienhallinnan periaatteet ja sisällön sekä seuraa näiden toteutumista hallituksen alaisuudessa toimivan riskienhallintavaliokunnan avustamana. Olennaisimmat riskimme liittyvät mahdolliseen epäonnistumiseen asiakaspalvelussa. Hyvän tilintarkastustavan noudattaminen tilintarkastuksessa sekä laadukas palvelu vero-, laki- ja neuvontapalveluissamme ovat toimintamme ensisijainen lähtökohta.

Ylläpidämme korkeaa laatua kouluttamalla jatkuvasti henkilökuntaamme, rekrytoimalla osaavia henkilöitä sekä valvomalla kattavan riskipolitiikkamme noudattamista.

Konsernilla ei ollut tilikauden päättyessä oikeustapauksia tai riita-asioita, joilla voisi olla oleellinen vaikutus toimintaamme. Yhtiön toimintavastuu on vakuutettu ulkopuolisen vakuutusyhtiön kautta.

Henkilöstö

Konsernin henkilöstömäärä oli tilikaudella keskimäärin 949. Tilikauden päättyessä työsuhteessa oli 966 henkilöä, joista erilaisilla vapailla oli yhteensä 69 henkilöä. Tilikauden aikana henkilöstömäärä nousi 897 henkilöstä 966 henkilöön eli 7,7 %. Lähtövaihtuvuus laski edellisvuodesta 10 prosenttiin.

Konsernin palveluksessa aloitti tilikauden aikana 259 henkilöä, 89 palkattiin vakinaiseen työsuhteeseen ja 170 henkilöä aloitti määräaikaisessa työsuhteessa. Määräaikaisista henkilöistä 144 osallistui keskimäärin neljän kuukauden työharjoitteluun. Harjoittelijoista 35 henkilöä palkattiin vakituiseen työsuhteeseen. Konsernin palveluksessa lopetti yhteensä 187 henkilöä ja eläkkeelle siirtyi kolme henkilöä.

Henkilöstöstä suurin osa työskentelee vakituisessa työsuhteessa kokopäiväisesti. Osa-aikaisten työntekijöiden osuus koko henkilöstöstä oli tilikauden lopussa 7 % eli 63 henkilöä. Heistä kaikki ovat itse valinneet osa-aikaisuuden; lähinnä pienten lasten vanhemmat ja opiskelijat.

Henkilöstön keski-ikä tilikauden lopussa oli edellisten vuosien tasoa, 37 vuotta. Keskimääräinen työsuhteen pituus oli tilikauden lopussa 7 vuotta. Tilikauden päättyessä henkilöstöstä 52 % oli naisia ja 48 % miehiä.

Työhyvinvointia kehitämme tiiviissä yhteistyössä työterveyshuoltomme kanssa. Lakisääteisen työterveyshuoltomme lisäksi olemme ottaneet koko henkilöstöllemme sairaskuluvakuutuksen ja vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen. Kokonaisvaltaisen työhyvinvointiohjelmamme lisäksi tuemme useita henkilöstön vapaa-ajankerhoja sekä tarjoamme henkilöstölle liikunta- ja kulttuurietuja sekä työpaikkahierontaa.

Palkitseminen

Henkilöstöpolitiikkamme tavoitteena on varmistaa, että palkitsemisemme

Henkilölukumäärä tilikauden lopussa palvelualueittain

Palvelualue	Tilikausi 2015–2016	Tilikausi 2014–2015	Tilikausi 2013–2014	Tilikausi 2012–2013	Tilikausi 2011–2012
Tilintarkastuspalvelut	413	397	374	372	343
Vero- ja lakipalvelut	215	178	163	154	149
Neuvontapalvelut	240	231	173	176	180
Tukipalvelut	98	91	103	103	97
Yhteensä	**966**	**897**	**813**	**805**	**769**

Henkilöstön ikärakenne

Ikäluokka	Tilikausi 2015–2016	Tilikausi 2014–2015	Tilikausi 2013–2014	Tilikausi 2012–1013	Tilikausi 2011–2012
alle 30 vuotta	26 %	24 %	24 %	32 %	34 %
30–40 vuotta	44 %	47 %	47 %	40 %	39 %
41–50 vuotta	19 %	16 %	16 %	17 %	18 %
yli 50 vuotta	11 %	13 %	13 %	11 %	9 %

Vaihtuvuus

	Tilikausi 2015–2016	Tilikausi 2014–2015	Tilikausi 2013–2014	Tilikausi 2012–2013	Tilikausi 2011–2012
Lähtövaihtuvuus	10 %	11 %	8 %	9 %	12 %

on oikeudenmukaista ja kilpailukykyistä markkinatasoon verrattuna.

Palkitsemisjärjestelmämme koostuu kuukausipalkasta luontoisetuineen, vuosittain hallituksen päätöksen perusteella maksettavasta tulospalkkiosta, suurimmalle osalle henkilöstöä otetusta eläketurvaa parantavasta kollektiivisesta ryhmäeläkevakuutuksesta, työkykyä ylläpitävistä toimenpiteistä, sairaskuluvakuutuksesta sekä erilaisista työnantajan tarjoamista vapaa-ajantoiminnan aktiviteeteista.

Tulospalkkiojärjestelmämme piiriin kuuluu suurin osa yhtiön henkilöstöstä johdon vuosittain määrittelemien periaatteiden mukaisesti. Tulospalkkion määrään vaikuttaa se, miten konserni sekä kukin palvelualue ja yksittäinen henkilö ovat saavuttaneet tavoitteensa.

Suoriteperusteiset palkat ja palkkiot tilikaudella olivat edellistä tilikautta korkeammat; 58,2 milj. euroa (edellisellä tilikaudella 52,2 milj. euroa).

Yhtiön hallinto

KPMG Oy Ab:n varsinainen yhtiökokous 14.12.2015 valitsi hallitukseen uudelleen Toni Aaltosen, Ari Engblomin, Sixten Nymanin, Jukka Teikarin ja Tiina Torniaisen, sekä uutena jäsenenä Ari Eskelisen. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi puheenjohtajakseen Sixten Nymanin ja varapuheenjohtajaksi Tiina Torniaisen. Hallituksen sihteerinä on toiminut Juha Purovesi.

Toimitusjohtajana on toiminut Raija-Leena Hankonen. Toimitusjohtajan apuna operatiivista toimintaa on johtanut johtoryhmä. Johtoryhmään ovat kuuluneet liiketoimintayksiköiden johtajat, asiakkuuksien johtaja, henkilöstöjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja.

Johtoryhmän puheenjohtajana on toiminut Raija-Leena Hankonen. Johtoryhmän jäseninä ovat toimineet Kimmo Antonen; tilintarkastus, Tomas Granvik; asiakkuudet, Nina Gros; henkilöstö, Christian Liljeström; neuvontapalvelut, Juha Purovesi; talous ja hallinto sekä Timo Torkkel; vero- ja lakipalvelut.

Tilintarkastajana on toiminut KHT Timo Helle ja varatilintarkastajana KHT Nicolina Bergström.

Näkymät alkaneelle tilikaudelle

Taloudellinen tilanne Suomessa näyttää orastavan kasvun merkkejä, mutta mahdollinen kasvu pysynee heikkona. Olemme kuitenkin asettaneet alkaneelle tilikaudelle selkeät kasvutavoitteet kaikkien palveluidemme osalta ja uskomme saavuttavamme kasvutavoitteemme sekä säilyttävämme suhteellisen kannattavuustasomme.

Tilintarkastusalan sääntelyä on uudistettu merkittävästi sekä EU:ssa että Suomessa. Muutokset vaikuttavat julkisen edun kannalta merkittäviin yhteisöihin (Public Interest Entity, PIE), joita ovat noteeratut yhtiöt, luottolaitokset ja vakuutusyhtiöt. Uusi sääntely koskee mm. tilintarkastustoimiston rotaatiota, tilintarkastuksen kilpailuttamista, tilintarkastajan raportointia sekä PIE-yhteisön tarkastusvaliokunnan toimintaa ja palveluostoja tilintarkastustoimistolta. Sääntelymuutokset vaikuttavat osaan KPMG:n asiakaskunnasta, ja uskomme niiden tarjoavan meille uusia mahdollisuuksia ja uudenlaisia monipuolisia urapolkuja henkilöstöllemme. Uudistuksen myötä asiakas- ja toimialaosaamisen merkitys kasvaa perinteisen asiaosaamisen rinnalla.

KPMG Oy Ab hankki lokakuussa 2016 enemmistön strategiakonsultointiin erikoistuneen Synergy Group Europe SGE Ltd Ab:n osakekannasta. Hankinta vahvistaa osaltaan KPMG:n ennestäänkin vahvaa osaamista ja tarjontaa strategiapalveluissa.

Raija-Leena Hankosen toimikausi yhtiön toimitusjohtajana päättyy suunnitellusti 15.12.2016. Yhtiön hallitus on nimennyt KHT Kimmo Antosen uudeksi toimitusjohtajaksi tuosta päivästä alkaen.

Omat osakkeet ja hallituksen valtuutus

Yhtiöllä on 13 294 A-sarjan osaketta ja 1 B-sarjan osake. B-sarjan osakkeella ei ole oikeutta osinkoon.

Yhtiön 13 294 A-sarjan osakkeesta 1 392 kappaletta oli tilikauden lopussa yhtiön hallussa vastaten 10,5 % kaikista osakkeista ja 5,2 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Hallituksella on käyttämättä yhtiökokouksessa 17.12.2014 saamansa antivaltuutus 580 osakkeen osalta.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma tilinpäätöksessä on 17 377 610,34 euroa, josta tilikauden voitto on 8 332 739,56 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle jakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

Osinkona jaetaan 627 euroa 11 902 osakkeelle eli yhteensä	**7.462.554,00 euroa**
Jakokelpoiseen omaan pääomaan jätetään	**9.915.056,34 euroa**
	17.377.610,34 euroa

Konsernin tuloslaskelma / T€

	Liitetieto	1.10.2015–30.9.2016	%	1.10.2014–30.9.2015	%
Liikevaihto	1.1	120 070	100,0 %	107 066	100,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot		234	0,2 %	196	0,2 %
Ulkopuoliset palvelut		11 773		9 081	
Henkilöstökulut	1.2	73 519		65 842	
Poistot ja arvonalentumiset	1.3	2 161		1 865	
Liiketoiminnan muut kulut		23 291		22 243	
		110 744	92,2 %	99 031	92,5 %
Liikevoitto		**9 560**	**8,0 %**	**8 231**	**7,7 %**
Rahoitustuotot ja -kulut	1.4	-3	0,0 %	-36	0,0 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		**9 557**	**8,0 %**	**8 195**	**7,7 %**
Välittömät verot	1.7	-2 086		-1 793	
Vähemmistön osuus		-1		-1	
Tilikauden voitto		**7 470**	**6,2 %**	**6 401**	**6,0 %**

Konsernin tase / T€

	Liitetieto	30.9.2016	%	30.9.2015	%
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat	2.1				
Aineettomat hyödykkeet		2 634		2 657	
Liikearvot		4 924		5 641	
Aineelliset hyödykkeet		2 816		3 126	
Sijoitukset		384		384	
Pysyvät vastaavat yhteensä		**10 758**	**20,0 %**	**11 808**	**22,5 %**
Vaihtuvat vastaavat					
Lyhytaikaiset saamiset	2.2	34 983		36 606	
Rahoitusarvopaperit		0		166	
Rahat ja pankkisaamiset		8 074		3 813	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		**43 057**	**80,0 %**	**40 585**	**77,5 %**
Vastaavaa yhteensä		**53 815**	**100,0 %**	**52 393**	**100,0 %**
Vastattavaa					
Oma pääoma	**2.3**				
Osakepääoma		2 792		2 792	
Ylikurssirahasto		32		32	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 084		1 084	
Edellisten tilikausien voitto		8 450		9 687	
Tilikauden voitto		7 470		6 401	
Oma pääoma yhteensä		**19 828**	**36,8 %**	**19 996**	**38,2 %**
Vähemmistöosuus		**7**	**0,0 %**	**7**	**0,0 %**
Vieras pääoma					
Laskennallinen verovelka	2.5	84		72	
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.6	2 822		3 791	
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.7	31 074		28 527	
Vieras pääoma yhteensä		**33 980**	**63,1 %**	**32 390**	**61,8 %**
Vastattavaa yhteensä		**53 815**	**100,0 %**	**52 393**	**100,0 %**

Konsernin rahoituslaskelma / T€

	Liitetieto	1.10.2015-30.9.2016	1.10.2014-30.9.2015
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto		9 560	8 231
Oikaisut liikevoittoon	4.1	2 081	1 730
Käyttöpääoman muutos	4.2	4 539	-8 369
Maksetut korot		-57	-57
Saadut korot		20	21
Saadut osingot		44	0
Maksetut verot		-1 807	-1 740
Liiketoiminnan rahavirta		**14 380**	**-184**
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-1 037	-995
Aineellisten ja aineettomien			
hyödykkeiden luovutustulot		155	142
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		-802	-2 478
Investointien rahavirta		**-1 684**	**-3 331**
Rahoituksen rahavirta			
Omien osakkeiden hankinta		-46	0
Omien osakkeiden myynti		0	249
Pitkäaikaisten lainojen nostot		0	3 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-600	-150
Maksetut osingot		-7 592	-6 870
Leasingvelkojen vähennykset		-363	-357
Rahoituksen rahavirta		**-8 601**	**-4 128**
Rahavarojen muutos		4 095	-7 643
Rahavarat 1.10.		3 979	11 622
Rahavarat 30.9.		**8 074**	**3 979**

Emoyhtiön tuloslaskelma / T€

	Liitetieto	1.10.2015-30.9.2016	%	1.10.2014-30.9.2015	%
Liikevaihto	1.1.	114 124	100,0 %	102 026	100,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot		197	0,2 %	148	0,1 %
Ulkopuoliset palvelut		16 512		13 131	
Henkilöstökulut	1.2	66 677		59 647	
Poistot ja arvonalentumiset	1.3	1 277		1 118	
Liiketoiminnan muut kulut		20 262		20 311	
		104 728	91,8 %	94 207	92,3 %
Liikevoitto		**9 593**	**8,4 %**	**7 967**	**7,8 %**
Rahoitustuotot ja -kulut	1.4	799	0,7 %	-35	0,0 %
Voitto ennen satunnaisia eriä		**10 392**	**9,1 %**	**7 932**	**7,8 %**
Satunnaiset erät	1.5	-100	-0,1 %	0	0,0 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		**10 292**	**9,0 %**	**7 932**	**7,8 %**
Tilinpäätössiirrot	1.6	-65		-269	
Välittömät verot	1.7	-1 894		-1 547	
Tilikauden voitto		**8 333**	**7,3 %**	**6 116**	**6,0 %**

Emoyhtiön tase / T€

	Liitetieto	30.9.2016	%	30.9.2015	%
Vastaavaa					
Pysyvät vastaavat	2.1				
Aineettomat hyödykkeet		2 336		2 553	
Liikearvo		375		233	
Aineelliset hyödykkeet		2 759		3 049	
Osuudet saman konsernin yrityksissä		8 901		8 901	
Muut sijoitukset		384		384	
Pysyvät vastaavat yhteensä		**14 754**	**27,5 %**	**15 120**	**28,8 %**
Vaihtuvat vastaavat					
Lyhytaikaiset saamiset	2.2	33 019		34 302	
Rahat ja pankkisaamiset		5 964		3 125	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		**38 983**	**72,5 %**	**37 427**	**71,2 %**
Vastaavaa yhteensä		**53 737**	**100,0 %**	**52 547**	**100,0 %**
Vastattavaa					
Oma pääoma	2.3				
Osakepääoma		2 792		2 792	
Ylikurssirahasto		31		31	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 084		1 084	
Edellisten tilikausien voitto		7 961		9 482	
Tilikauden voitto		8 333		6 116	
Oma pääoma yhteensä		**20 201**	**37,6 %**	**19 505**	**37,1 %**
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2.4	**908**	**1,7 %**	**842**	**1,6 %**
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma	2.6	2 693		3 663	
Lyhytaikainen vieras pääoma	2.7	29 935		28 537	
Vieras pääoma yhteensä		**32 628**	**60,7 %**	**32 200**	**61,3 %**
Vastattavaa yhteensä		**53 737**	**100,0 %**	**52 547**	**100,0 %**

Emoyhtiön rahoituslaskelma / T€

	Liitetieto	1.10.2015–30.9.2016	1.10.2014–30.9.2015
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto		9 593	7 967
Oikaisut liikevoittoon	4.1	1 197	988
Käyttöpääoman muutos	4.2	2 994	-7 960
Maksetut korot		-53	-56
Saadut korot		18	21
Saadut osingot		843	0
Maksetut verot		-1 569	-1 556
Liiketoiminnan rahavirta		**13 023**	**-596**
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-837	-816
Aineellisten ja aineettomien			
hyödykkeiden luovutustulot		155	137
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin		-802	-2 574
Investointien rahavirta		**-1 484**	**-3 253**
Rahoituksen rahavirta			
Omien osakkeiden hankinta		-46	0
Omien osakkeiden myynti		0	249
Pitkäaikaisten lainojen nostot		0	3 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-600	-150
Maksetut osingot		-7 591	-6 869
Konserniavustus tytäryhtiölle		-100	0
Leasingvelkojen vähennykset		-363	-357
Rahoituksen rahavirta		**-8 700**	**-4 127**
Rahavarojen muutos		**2 839**	**-7 976**
Rahavarat 1.10.		3 125	11 101
Rahavarat 30.9.		**5 964**	**3 125**

Tilinpäätöksen 30.9.2016 liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädäntöä sekä muita Suomessa voimassa olevia säännöksiä ja tilinpäätöskäytäntöjä noudattaen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserniyhtiöt. KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on yhdistetty tytäryhtiönä osakassopimuksen perusteella.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Keskinäinen osakkeenomistus ja konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta ja esitetty omana eränään.

Vähemmistöosuudet on laskettu osakassopimusten säännösten mukaisesti.

Konsernissa on erillisyhtiöiden taseisiin sisältyvä poistoero jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot palveluista kirjataan sen tilikauden aikana, jona palvelu on suoritettu. Onnistumispalkkiot kirjataan, kun oikeus saamiseen on syntynyt.

Arvostusperiaatteet

Pysyvät vastaavat

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Sijoitukset esitetään hankintamenon suuruisena. Sijoitusten arvoa alennetaan tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.

Vaihtuvat vastaavat

Vaihtuvat vastaavat on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen tilinpäätöspäivän arvoon. Rahat ja pankkisaamiset sisältävät pankkitileillä olevat varat ja lyhytaikaiset, nopeasti rahaksi muutettavissa olevat likvidit sijoitukset.

Jaksotusperiaatteet

Pysyvät vastaavat

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina pysyvien vastaavien taloudellisen pitoajan perusteella.

Liikearvojen taloudellinen vaikutusaika on arvioitu 10 vuodeksi hankittujen liiketoimintojen synergioiden pitkäaikaisuuden vuoksi.

Helsingin toimitalon pitkävaikutteisten menojen poistoaika on 15 vuotta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat seuraavat:

Atk-laitteistot	3 vuotta
Atk-ohjelmat	5 vuotta
Autot	5 vuotta
Kalusto	10 vuotta
Konttorikoneet	4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5–15 vuotta
Liikearvot	10 vuotta

1. Tuloslaskelman liitetiedot

1.1 Liikevaihdon jakauma palvelualueittain	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Tilintarkastuspalvelut	51 490	49 460	50 579	48 661
Vero- ja lakipalvelut	33 127	25 440	33 129	25 418
Neuvontapalvelut	35 454	32 165	30 416	27 947
Yhteensä	**120 070**	**107 066**	**114 124**	**102 026**

1.2 Henkilöstökulut	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Palkat ja palkkiot	58 190	52 168	52 658	47 118
Eläkekulut	11 862	10 914	10 801	9 963
Muut henkilöstökulut	3 467	2 759	3 217	2 566
Yhteensä	**73 519**	**65 842**	**66 677**	**59 647**

Konsernin henkilöstön lakisääteinen eläketurva on vakuutettu. Konsernin ja emoyhtiön eläkekuluihin sisältyy osalle henkilöstöä otetun vapaaehtoisen ryhmäeläkevakuutuksen kulut.

Toimitusjohtajan palkat ja hallituksen jäsenten palkkiot	Konserni 15/16	Konserni 14/15
Palkat ja palkkiot	412	368

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten eläkesitoumukset

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja kuuluvat ryhmään, jolle yhtiö on ottanut vapaaehtoisen ryhmäeläkevakuutuksen.

Tilintarkastajan palkkiot	Konserni 15/16	Konserni 14/15
Tilintarkastuspalkkiot	13	23

Henkilöstö keskimäärin	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Tilintarkastuspalvelut	416	377	378	341
Vero- ja lakipalvelut	202	179	202	179
Neuvontapalvelut	229	207	181	163
Tukipalvelut	102	109	102	109
Yhteensä	**949**	**872**	**863**	**792**

1.3 Poistot ja arvonalentumiset	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	355	231	350	227
Koneet ja kalusto	794	777	775	760
Liikearvot	1 012	857	152	131
Yhteensä	**2 161**	**1 865**	**1 277**	**1 118**

1.4 Rahoitustuotot ja -kulut	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	799	0
Muilta	44	0	44	0
Osinkotuotot yhteensä	**44**	**0**	**843**	**0**
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Muilta	20	21	18	21
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	**20**	**21**	**18**	**21**
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	-66	-57	-63	-56
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	**-66**	**-57**	**-63**	**-56**
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-3**	**-36**	**799**	**-35**

1.5 Satunnaiset erät	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Konserniavustus tytäryhtiölle	-	-	-100	0
Satunnaiset erät yhteensä			**-100**	**0**

1.6 Tilinpäätössiirrot			Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-	-	-65	-269
Tilinpäätössiirrot yhteensä			**-65**	**-269**

1.7 Välittömät verot	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 075	-1 741	-1 894	-1 547
Laskennallisen verovelan/saamisen muutos	-11	-52		
Yhteensä	**-2 086**	**-1 793**	**-1 894**	**-1 547**

2. Taseen liitetiedot

2.1 Pysyvät vastaavat

Konserni	Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	Konserni-liikearvo	Liikearvo	Liikearvot yhteensä
Hankintameno 1.10.2015	4 497	8 673	1 284	9 957
Lisäykset	332		294	294
Hankintameno 30.9.2016	**4 829**	**8 673**	**1 578**	**10 251**
Kertyneet poistot 1.10.2015	-1 840	-3 264	-1 051	-4 315
Tilikauden poisto	-355	-860	-152	-1 012
Kertyneet poistot 30.9.2016	**-2 195**	**-4 124**	**-1 203**	**-5 327**
Kirjanpitoarvo 30.9.2016	**2 634**	**4 549**	**375**	**4 924**
Kirjanpitoarvo 30.9.2015	**2 657**	**5 409**	**233**	**5 641**

	Aineelliset hyödykkeet		
	Koneet ja kalusto	**Muut aineelliset hyödykkeet**	**Aineelliset yhteensä**
Hankintameno 1.10.2015	5 700	35	5 735
Lisäykset	559	0	559
Vähennykset	-380	0	-380
Hankintameno 30.9.2016	**5 879**	**35**	**5 915**
Kertyneet poistot 1.10.2015	-2 609	0	-2 609
Vähennysten kertyneet poistot	305	0	305
Tilikauden poisto	-794	0	-794
Kertyneet poistot 30.9.2016	**-3 099**	**0**	**-3 099**
Kirjanpitoarvo 30.9.2016	**2 781**	**35**	**2 816**
Kirjanpitoarvo 30.9.2015	**3 091**	**35**	**3 126**

Sijoitukset	**Muut osakkeet ja osuudet**
Hankintameno 1.10.2015	384
Kirjanpitoarvo 30.9.2016	**384**
Kirjanpitoarvo 30.9.2015	**384**

Emoyhtiö

	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	**Liikearvo**	**Aineettomat yhteensä**
Hankintameno 1.10.2015	4 406	1 284	5 690
Lisäykset	132	294	427
Hankintameno 30.9.2016	**4 538**	**1 578**	**6 116**
Kertyneet poistot 1.10.2015	-1 853	-1 051	-2 904
Tilikauden poisto	-350	-152	-502
Kertyneet poistot 30.9.2016	**-2 203**	**-1 203**	**-3 406**
Kirjanpitoarvo 30.9.2016	**2 336**	**375**	**2 710**
Kirjanpitoarvo 30.9.2015	**2 553**	**233**	**2 786**

	Aineelliset hyödykkeet		
	Koneet ja kalusto	**Muut aineelliset hyödykkeet**	**Aineelliset yhteensä**
Hankintameno 1.10.2015	5 560	35	5 595
Lisäykset	559	0	559
Vähennykset	-380	0	-380
Hankintameno 30.9.2016	**5 740**	**35**	**5 775**
Kertyneet poistot 1.10.2015	-2 546	0	-2 546
Vähennysten kertyneet poistot	305	0	305
Tilikauden poisto	-775	0	-775
Kertyneet poistot 30.9.2016	**-3 016**	**0**	**-3 016**
Kirjanpitoarvo 30.9.2016	**2 724**	**35**	**2 759**
Kirjanpitoarvo 30.9.2015	**3 014**	**35**	**3 049**

Sijoitukset	**Osakkeet konserniyritykset**	**Muut osakkeet ja osuudet**	**Sijoitukset yhteensä**
Hankintameno 1.10.2015	8 901	384	9 285
Hankintameno 30.9.2016	**8 901**	**384**	**9 285**
Kirjanpitoarvo 30.9.2016	**8 901**	**384**	**9 285**
Kirjanpitoarvo 30.9.2015	**8 901**	**384**	**9 285**

Muut osakkeet ja osuudet: Kytäjä Golf Oy 1 osake, Golfsarvik 1 osake ja KPMG Global Services Hungary Ktf., omistusosuus 6,24%

Konserniyritykset	**Kotipaikka**	**Konsernin omistusosuus-%**	**Emoyhtiön omistusosuus-%**
KPMG Alandia Ab	Maarianhamina	100,00 %	100,00 %
KPMG IT Sertifiointi Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Oy Wideri Ab	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Trusteq Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Widenius, Sederholm & Someri Oy Ab	Helsinki	100,00 %	100,00 %
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy	Helsinki	32,00 %	32,00 %

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:lla on sivuliike Etelä-Afrikassa, KPMG Public Sector Services LTD (Incorporated in Finland), rek.nro: 2015/014639/10.

2.2 Lyhytaikaiset saamiset	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Myyntisaamiset	23 353	23 938	21 330	21 990
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Myyntisaamiset	-	-	0	7
Siirtosaamiset	-	-	634	120
Yhteensä			**634**	**127**
Siirtosaamiset	11 630	12 668	11 055	12 185
Yhteensä	**11 630**	**12 668**	**11 055**	**12 185**
Saamiset yhteensä	**34 983**	**36 606**	**33 019**	**34 302**

Siirtosaamisten erittely	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Myyntituottojen jaksotus	9 164	8 414	8 780	8 185
Henkilösivukulujen jaksotus	1 672	3 115	1 578	3 066
Muut siirtosaamiset	794	1 140	697	935
Siirtosaamiset yhteensä	**11 630**	**12 668**	**11 055**	**12 185**

2.3 Oma pääoma	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Osakepääoma 1.10.	2 792	2 792	2 792	2 792
Osakepääoma 30.9.	**2 792**	**2 792**	**2 792**	**2 792**
Ylikurssirahasto 1.10.	32	32	31	31
Ylikurssirahasto 30.9.	**32**	**32**	**31**	**31**
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.10.	1 084	1 011	1 084	1 011
Omien osakkeiden myynti	0	73	0	73
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 30.9.	**1 084**	**1 084**	**1 084**	**1 084**
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.10.	16 087	16 380	15 598	16 175
Omien osakkeiden lunastus	-46	0	-46	0
Omien osakkeiden myynti	0	175	0	175
Osingonjako	-7 591	-6 869	-7 591	-6 869
Voitto edellisiltä tilikausilta 30.9.	**8 450**	**9 687**	**7 961**	**9 482**
Tilikauden voitto	7 470	6 401	8 333	6 116
Oma pääoma yhteensä	**19 828**	**19 996**	**20 201**	**19 505**
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	730	679		
Laskelma jakokelpoisista varoista 30.9.				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			1 084	1 084
Voitto edellisiltä tilikausilta			7 961	9 482
Tilikauden voitto			8 333	6 116
Jakokelpoiset varat			**17 378**	**16 682**

2.4 Tilinpäätössiirtojen kertymä

Emoyhtiön tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

2.5 Laskennallinen verovelka	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Jaksotuserosta aiheutuva verosaatava	99	97	99	94
Poistoerosta aiheutuva verovelka	-182	-169	-182	-168
Laskennallinen verovelka yhteensä	**-84**	**-72**	**-83**	**-75**

Laskennallinen verovelka on esitetty vain konsernin taseessa.

2.6 Pitkäaikainen vieras pääoma	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Lainat rahoituslaitoksilta	2 822	3 791	2 693	3 663
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**2 822**	**3 791**	**2 693**	**3 663**

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Lainat rahoituslaitoksilta	0	32	0	0

2.7 Lyhytaikainen vieras pääoma	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Ostovelat	3 131	2 692	2 986	2 602
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat	-	-	0	244
Muut lyhytaikaiset velat	-	-	36	36
Siirtovelat	-	-	559	1 833
Yhteensä			**595**	**2 113**
Lainat rahoituslaitoksilta	969	963	969	963
Muut lyhytaikaiset velat	7 738	6 892	7 316	6 406
Siirtovelat	19 236	17 980	18 069	16 454
Yhteensä	**27 942**	**25 835**	**26 354**	**23 822**
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**31 074**	**28 527**	**29 935**	**28 537**

Siirtovelkojen erittely	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Henkilöstökulut	13 864	12 767	12 889	11 639
Saadut ennakot	374	697	374	507
Muut siirtovelat	4 997	4 516	4 806	4 308
Siirtovelat yhteensä	**19 236**	**17 980**	**18 069**	**16 454**

3. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

3.1 Annetut vakuudet	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Vuokravakuudet, pankkitalletukset	103	103	61	61
Pitkäaikaisen lainan vakuus, irtaimisto	1 287	1 565	1 287	1 565
Yhteensä	**1 391**	**1 668**	**1 349**	**1 626**

3.2 Leasingvastuut sisältäen arvonlisäveron	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Alkavalle tilikaudelle kuuluvat	484	387	443	316
Myöhemmille tilikausille kuuluvat	319	314	306	254
Yhteensä	**804**	**702**	**749**	**570**

3.3 Muut vastuut	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Hallussa olevat asiakasvarat	10 277	8 000	10 277	8 000

Emoyhtiön Helsingin toimitalon pitkäaikainen vuokrasopimus on voimassa 31.1.2039 saakka.

Konsernin pitkäaikaiset vuokrasopimukset sisältäen arvonlisäveron:	Vuokrasopimuksen päättymisvuosi	Vuosivuokra
	2017	242
	2018	63
	2019	57
	2020	55
	2021	145
	2024	208
	2039	5 418
	Yhteensä	**6 188**

4. Rahoituslaskelman liitetiedot

4.1 Oikaisut liikevoittoon	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Poistot ja arvonalentumiset	2 161	1 865	1 277	1 118
Pysyvien vastaavien myyntivoitot/tappiot	-80	-135	-80	-130
Oikaisut yhteensä	**2 081**	**1 730**	**1 197**	**988**

4.2 Käyttöpääoman muutos	Konserni 15/16	Konserni 14/15	Emoyhtiö 15/16	Emoyhtiö 14/15
Lyhytaik. saamisten lisäys(-)/vähennys(+)	1 465	-8 310	1 180	-8 373
Lyhytaik. velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	3 074	-58	1 813	413
Käyttöpääoman muutos yhteensä	**4 539**	**-8 369**	**2 994**	**-7 960**

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Helsinki 23.11.2016

Sixten Nyman
hallituksen puheenjohtaja

Toni Aaltonen

Ari Engblom

Ari Eskelinen

Jukka Teikari

Tiina Torniainen

Raija-Leena Hankonen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 30.11.2016

Timo Helle
KHT

Käytetyt kirjanpitokirjat, tositelajit ja säilytystapa

Kirjanpitokirjat	**Säilytystapa**
Tasekirja	sidottuna paperilla
Päivä- ja pääkirja	elektroninen arkistointi
Reskontraerittelyt	elektroninen arkistointi/atk-tulosteena
Tase-erittelyt	elektroninen arkistointi

Tositelajit	
Ostolaskut	elektroninen arkistointi
Myyntilaskut	elektroninen arkistointi/paperitositteina
Muistiotositteet	elektroninen arkistointi
Pankkitositteet	elektroninen arkistointi
Kassatositteet	elektroninen arkistointi

Tilintarkastuskertomus KPMG Oy Ab:n yhtiökokoukselle

Olen tarkastanut KPMG Oy Ab:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.10.2015–30.9.2016. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenani on antaa suorittamani tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatan ammattieettisiä periaatteita. Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelen ja suoritan tilintarkastuksen hankkiakseni kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 30.11.2016

Timo Helle
KHT

Contact us

KPMG
PL 1037 | Töölönlahdenkatu 3 A
00101 Helsinki

P: 020 760 3000
E: contact@kpmg.fi
E: etunimi.sukunimi@kpmg.fi

www.kpmg.fi
eview.kpmg.fi

© 2016 KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International Cooperative, a Swiss entity.